

TRANZIT / TRANSIT

Žanr: drama, Njemačka/Francuska, 2018.

Redatelj: Christian Petzold

Ekranizirano prema romanu „Transit“, Anne Seghers

Glumci: Franz Rogowski, Paula Beer

„Mi smo svi na putu nikamo“

Samo kratkotrajne nježnosti, pjevanje francuske dječje pjesmice i druženja s dječakom, može si dopustiti dopustiti junak ovog filma nastanjenog sjenama prošlosti. Tek odjavna špica prati žestoki ljudski komentar glazbom i stihovima Talking Headsa „Znamo kamo idemo, ali ne znamo gdje smo bili“.

Novi režim puca na imigrante. Ljudi se uhićuju nasumično, ima tragova krvi po ulicama, „održava se red“. Dosta toga je nedefinirano u ovoj filmskoj priči koja se gradi gotovo linearno, iz perspektive glavnog protagonista, ali pomalo visi u zraku. Jasno je na što Petzold cilja (fašizam, izbjeglice) kada se radnja iz Pariza preseli na jug te u priču uđe crnoputa žena sa sinom, likovi koji se smatraju "ilegalcima". Marseilles, grad gdje država nikada nije mogla kontrolirati migracije, mjesto je radnje ovog filma, iako se etničko čišćenje u pozadini, može dogoditi bilo kada i gdje.

U "Tranzitu" sadašnjost koegzistira s prošlošću i one se križaju poput tračnica u vrlo uspjelej sceni filma, zamagljuju se vremenske i prostorne granice. Okruženje je moderno (policijski automobili, strojnice), a odjeća, rukopis, pisaći stroj anakronizmi u osvit Drugog svjetskog rata. Film nije ni ovdje ni tamo u svijetu dok autor pokušava artikulirati tužnu, hitnu procjenu suvremene europske svijesti.

Za odlazak je nužno čekati, prolaziti kafkijanskim labirintom administracije – redovi, hodnici, kontrolne točke... Georg, koji bježi od nedefinirane političke sile što prijete hapšenjima, ubojstvima i logorima smrti, ima rijetku sreću - posjeduje tuđe dokumente, pisma, vize i posljednji roman čovjeka koji se ubio. Za razliku od rijeke izbjeglica koje u neizvjesnosti lutaju od luke do ureda za migracije, on može otploviti u Meksiko. Naizgled je ravnodušan promatrač ljudskih drama, ali njegov salto mortale je Marie, žena umrlog pisca čiji je identitet preuzeo, u koju se zaljubio i tada je Georg u pravom škripcu. Marie ništa ne zna, ali ne može otići bez muža, Georg ne može otići bez Marie, ali ne može joj priznati istinu! Ili može?!

Da li brže zaboravlja onaj koji ostavlja ili ostavljeni? Marie je na mukama zbog posljedica svojih odluka, ali se ponada mogućnosti bijega od stvarnosti. No, nema budućnosti ni za jednog protagonista ovog filma. U recentnom svijetu rastućeg populizma i jačanja desnice, nezainteresiranosti i okretanja glave na drugu stranu, neka poglavlja povijesti vrlo su aktualna.

Silvana Ricov